

به نام خدا
بایسته‌های همراه‌سازی دانش‌آموزان
ابراهیم اخوی

سخنی با مبلغان

جذب، مقدمه همراه ساختن مخاطبان با محتوای خوب شماسست. در قرآن، محبت بر تبعیت مقدم شده است و ثمره این همراهی، دریافت محبت بیشتر است: «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَ يُغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ؛ بگو اگر خدا را دوست می‌دارید (که باید هم بدارید) باید مرا پیروی کنید تا خدا هم شما را دوست بدارد و گناهانتان ببامزد که خدا آمرزگار و مهربان است».^۱ زمانی که شما با رفتارهای و گفتارهای خود، بذر محبت را در دل مخاطبان می‌پاشید، می‌توانید با استقبال آنها و تأثیرپذیری بیشتر روبرو شوید. بر این اساس، چند نکته کاربردی در ارتقای مهارت جذب تقدیم می‌شود:

نکات کاربردی

۱. شرط اساسی موفقیت شما در کار، آشنایی با دنیای روان‌شناختی مخاطبان است.
۲. حالت مربی بودن را لااقل برای شروع یک ارتباط خوب کنار بگذارید.
۳. خودتان را برای روبرو شدن با رفتارهای عجیب و غریب برخی از دانش‌آموزان آماده کنید.
۴. صداقت را از همه چیز مهم‌تر بدانید و برای پاسخ به سؤالات سخت از آنها فرصت بگیرید.
۵. به هیچ وجه اسرار دانش‌آموز همراه خود را فاش نکنید؛ حتی به صورت شوخی یا کنایه!
۶. با آرامش خود، به دانش‌آموزان ناآرام کمک کنید.
۷. از سر و وضع ظاهری آنها تعجب نکنید و آنها را همانگونه که هستند، بپذیرید.
۸. توجه داشته باشید که در رقابت فرهنگی شما فقط یک پیشنهاد دهنده هستید نه تحمیل کننده؛ پس سعی کنید جذابیت سخن و رفتارشان را بالا ببرید و به او حق انتخاب بدهید.
۹. شکل‌گیری شخصیت، نیازمند فرصت است. به اندازه کافی به او فرصت تفکر، تغییر و تجربه کردن بدهید.
۱۰. هر دانش‌آموز را یک دین‌آموز متفاوت با دیگران در نظر بگیرید و برای هر کدام وقت مجزایی اختصاص دهید.
۱۱. از عصبانی شدن بپرهیزید و با رفتار خود الگوی یک متدین کامل را برای او داشته باشید.
۱۲. دانش‌آموز به رفتار شما و میزان تأثیر دینداری در شما بیشتر از سخنان‌تان توجه می‌کند.
۱۳. رفاقت را جایگزین رقابت ساخته و در برابر برخی از ادعاهایی که از دانش‌آموزان به ویژه نوجوانان می‌شنوید، آرام، متین و ساکت باشید.
۱۴. همیشه به خود یادآور شوید که من کار ظریف و سختی را پذیرفته‌ام و چنانچه با موفقیت از عهده این کار برآیم، پاداش معنوی بسیاری دریافت خواهیم کرد.
۱۵. از تعریف‌های بی‌مورد درباره توانمندی‌های خود بپرهیزید؛ زیرا با مقاومت روانی مخاطبان خود روبرو خواهید شد.

۱۶. در استفاده از کلمات حساس و خوش سلیقه باشید. برای دانش آموز احترام قائل شدن به شخصیت او بسیار مهم است.
۱۷. احترام به نظر دانش آموز را در عمل نیز نشان دهید.
۱۸. هدف اصلی کنترل مخاطب نیست، بلکه هدف تغذیه فکری درست او و تاثیرگذاری بر خلوت های آن است.
۱۹. پل ارتباطی خود را قوی کنید و زمینه ارتباطات بعدی دانش آموز را با خودتان فراهم آورید.
۲۰. در موضع گیری های خود حساسیت های روانی مخاطبان تان را در نظر بگیرید.
۲۱. به مخاطب خود در شکل گیری هویت دینی کمک کنید.
۲۲. احساسات او را جریحه دار نکنید.
۲۳. تکیه گاه دانش آموز خود باشید ولی ایجاد وابستگی نکنید.
۲۴. سعی کنید دینداری او را با ملاک های درست پیوند بزنید نه با افراد.
۲۵. برای درک حقایق عجله نکنید.
۲۶. نیاز او به تجربه کردن آموزش های شما را بپذیرید.
۲۷. احساساتی نشوید و بر احساسات خود مدیریت همراه با اعتدال را حاکم کنید.
۲۸. گفتگوهای خود را دو طرفه کنید تا گفتگوی ثمربخشی داشته باشید.
۲۹. پاسخی بدون قضاوت در گفتگوهای خود داشته باشید.
۳۰. به مخاطب خود مارک و برچسب های منفی نزنید.
۳۱. از تناقض گویی پرهیزید زیرا مخاطب شما از حرف های متناقض می رنجد.
۳۲. همدردی صادقانه داشته باشید.
۳۳. فرصت ارائه نظر و ابراز وجود در مسائل گوناگون را به دانش آموز خود بدهید.
۳۴. خانواده بزرگترین پناهگاه است. دانش آموزان خود را به اعتماد و ارتباط بیشتر با خانواده تشویق کنید. توجه داشته باشید که پیوند محکم با خانواده سبب کاهش آسیب هاست.
۳۵. توجه به جنبه های مثبت و تشویق و ترغیب آنها، سبب افزایش اعتماد به نفس دانش آموزان شما است.
۳۶. سلیقه های ورزشی، هنری و علمی دانش آموز خود را تخریب نکنید. اگر الگوهای نامناسبی دارد، به تدریج درباره ملاک های صحیح ذهن او را آماده تغییر کنید.
۳۷. صبور باشید. صبوری شما بیشترین کمک را به راه یابی دانش آموزان به سوی دینداری خواهد کرد.
۳۸. او را تشویق کنید که در میان خواسته های خود چارچوب ها، حقوق و احترام دیگران را رعایت کند، اما از انتقادات مکرر خودداری کنید.
۳۹. حتی دشوارترین دانش آموزان هم با زبان نرم و منطقی شما می توانند تبدیل به افرادی متعادل شوند.
۴۰. برخوردهای شما باید متناسب با توانایی ها و روحیات در حال رشد مخاطب تان باشد.